

XPEDITIE

PLEEGZORG

.....
*Afscheid met
aandacht*
.....

.....
Op zoek naar een
geschikte match
.....

.....
Elke tegenslag
maakt je sterker
.....

INHOUDSOPGAVE

1

Voorwoord Jean Koolen

2

Onverwacht uitvliegen

4

Kort nieuws

5

Ongenoegens en klachten

6

Kinderwens

8

Voor Elise...

11

Afscheid met aandacht

14

Op zoek naar een geschikte match

15

Column van een pleegmoeder

16

Rouw en verlies

20

Elke tegenslag maakt je sterker

22

Leestip

23

Agenda

COLOFON

Xpeditie is een gratis magazine over XONAR pleegzorg en verschijnt gemiddeld twee keer per jaar.

Redactie

Rachel Lemlijn, Arthur Jansen, Eefje van Hombergh, Edith Deckers en Sanne Voorzee.

Opmaak en druk:

Drukpartners Zuid B.V.

Oplage

800 exemplaren

Kopij aanleveren

Wilt u een redactionele bijdrage leveren voor Xpeditie? Dat kan! U kunt kopij aanleveren via xpeditie@xonar.nl

Heeft u vragen hierover? Bel dan naar de afdeling Communicatie: **043 - 604 53 11**

VOORWOORD

Een Griekse filosoof zei ooit: "De enige constante is verandering". Wat een wijs mens met vooruitziende blik moet dit zijn geweest, want 2500 jaar later verandert de wereld om ons heen en de wereld van XONAR continu. Veranderingen voelen vaak wat ongemakkelijk. Bijzonder toch, dat wij mensen hier soms zo'n last van hebben. Want we zouden ondertussen (2500 jaar later) toch wel gewend moeten zijn aan al die veranderingen die ook steeds meer en steeds sneller op ons pad lijken te komen.

Waar komt dat ongemakkelijke gevoel toch vandaan? Veranderen betekent ook afscheid nemen; afscheid nemen van het oude en plaats maken voor het nieuwe. Afscheid nemen hoort bij het leven en we komen het allemaal tegen in allerlei vormen en gedaantes. Soms groot, vaak klein.

Ook bij pleegzorg komt afscheid nemen voor. Bijvoorbeeld afscheid van je huidige plek om naar een pleeggezin te gaan. Afscheid van je pleeggezin om zelfstandig te gaan wonen. Afscheid bij een overlijden binnen het pleeggezin. Of afscheid van de vertrouwde pleegzorgbegeleider die met pensioen gaat.

Afscheid doet soms pijn, pijn omdat je het oude vertrouwde los laat en je niet weet wat je er voor terug krijgt en hoe dat voor je voelt. Afscheid zorgt ook voor een moment van stilstaan, een moment van reflectie. Vaak leidt dit gelukkig tot een positief gevoel naar datgene wat er mocht zijn. In de waan van de dag is het goed om eens wat vaker stil te staan en dankbaar te zijn voor wat er is. Dus terwijl ik dit schrijf is dat mijn 'goede voornemen' vanaf nu: Meer stilstaan en dankbaar zijn!

Over veranderingen gesproken... Ik heb er even aan gedacht om dit voorwoord door ChatGPT te laten schrijven. Je vult een paar steekwoorden in en Artificial Intelligence maakt er een prachtig voorwoord van. Toch heb ik er voor gekozen om dat niet te doen. Ik doe het nog op de ouderwetse manier met pen en papier, want blijkbaar ben ik er nog niet aan toe om hier afscheid van te nemen.

We hebben inmiddels afscheid genomen van het matige voorjaar en ik wens jullie een mooie en fijne zomer.

Geniet ervan,

Jean Koolen

Directeur Zorg

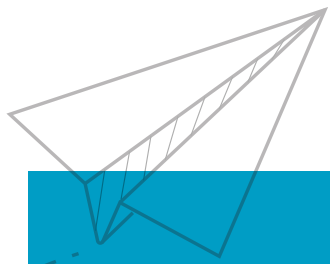

ONVERWACHT UITVLIEGEN

Vorig jaar zei Celine (20) tegen haar opa, bij wie ze al vijf jaar woont, dat ze zich wil inschrijven bij de woningvereniging. Opa Jo, die er nog niet aan toe was om haar te laten gaan, dacht bij zichzelf 'doe maar, het duurt toch nog een paar jaar voor je een woning krijgt'. Groot was de verbazing toen Celine begin dit jaar aangaf op een vrijgekomen appartement te hebben ingeschreven. Nog groter was de verbazing toen zij de woning kreeg toegewezen. Zij had een goede motivatiebrief geschreven, waarin ze aangaf in de zorg te werken, een rustige persoon te zijn en van het dorp afkomstig was. Volgens opa Jo allemaal factoren, die eraan bijgedragen hebben dat Celine de woning gekregen heeft.

Het was even slikken voor Jo, maar toen de kogel eenmaal door de kerk was, heeft hij tegen Celine gezegd: "Als dit is wat je wil, dan gaan we er ook voor". Samen hebben ze alles administratief geregeld en ook meubeltjes gekocht. Celine was erg opgetogen met haar nieuwe stek en heeft zelf alles ingericht. Opa heeft zich daar verder niet mee bemoeid. Hij houdt in de beginperiode wel nog mede haar financiën in de

gaten om te voorkomen dat er problemen ontstaan. Celine vindt dat prima. Opa Jo vertelt dat haar slaapkamer bij hem in huis altijd een rommeltje was: "Overall lagen kleren." Nu ze op zichzelf woont, valt hem op dat het altijd netjes opgeruimd is; ook haar slaapkamer. Celine beaamt dit: "Nu ik er zelf verantwoordelijk voor ben, wil ik dat het netjes blijft."

***Je kunt het,
ik vertrouw
op je, dit is
wat je wilde
en ik geloof
in je.***

Opa Jo is trots op Celine: "Als ik zie wat ze in die vijf jaar bij mij heeft bereikt, dan is ze als een pijl de lucht in geschoten." Hij vond haar in eerste instantie te jong om al op zichzelf te gaan wonen, maar dit had hij ook gevonden als ze 23 of 25 jaar was geweest. "Loslaten was moeilijk. Het moment dat ze hier de deur uitliep met haar tas was emotioneel. We hebben elkaar stevig geknuffeld. 'Je kunt het, ik vertrouw op je, dit is wat je wilde en ik geloof in je', heb ik haar gezegd." Ook Celine moest een traantje wegpinken bij het afscheid.

Eén of twee keer per week komt Celine langs en dan eten ze samen. Opa Jo vindt het belangrijk om haar vangnet te blijven. Hij heeft veel activiteiten, binnen- en buitenshuis, en hoeft daarbij nu niet meer zo op de tijd te letten: "Als je kleindochter thuis woont, wil je toch altijd op tijd thuis zijn om bijvoorbeeld samen te eten. Mijn taak zit er nu grotendeels op en achter de schermen blijf ik meekijken en volgen of het goed blijft gaan met Celine".

Celine vond het lastig om het aan opa te vertellen, omdat ze wist dat hij het er moeilijk mee zou hebben. Ze was al vrij zelfstandig toen ze bij opa kwam wonen en heeft bij hem nog meer geleerd, zoals koken, de was doen en haar financiën beheren. Ook heeft ze van opa geleerd dat ze in zichzelf mag geloven en hoe je sociale contacten kunt opbouwen en onderhouden. Iets wat ze eerst lastig vond. De eerste keer dat ze zelf met de tandarts moest bellen om een afspraak te maken vond ze bijvoorbeeld doodeng. Ze bleef het maar uitstellen. Maar van opa moest ze het zelf doen. Hij heeft voor haar op een briefje geschreven wat ze moest zeggen en ze heeft het gedaan. "En nu draai ik mijn hand er niet meer voor om," zegt ze trots. "Ik werk nu op een verzorgafdeling en moet met veel verschillende mensen communiceren. Dat gaat prima."

Opa is trots op Celine en Celine is blij met wat hij haar allemaal geleerd heeft. Opa tot slot: "ik mag me gelukkig prijzen met zo'n kleindochter als Celine".

Postercampagne

Om meer pleeggezinnen te werven is XONAR gestart met een postercampagne. Je hebt wellicht al een poster ergens gespot of misschien zelf wel opgehangen. Bij deze Xpeditie vind je diezelfde poster terug. Help je mee bij de werving van nieuwe pleeggezinnen, zodat we voor ieder kind een geschikt plekje

kunnen vinden? Hang de poster op, bijvoorbeeld op je werk, op de school van de kinderen of in de supermarkt. **Alvast bedankt!**

MVV-Telstar

MVV Maastricht draagt als maatschappelijke vereniging pleegzorg een warm hart toe. Via hun sociale media heeft MVV aandacht gevraagd voor pleegzorg; met uiteraard als doel om meer mensen op de hoogte te brengen van de mogelijkheden die pleegzorg biedt en zo meer pleeggezinnen te vinden. En als klap op de vuurpijl mochten pleeggezinnen naar de spannende wedstrijd MVV-Telstar komen kijken.

MVV Maastricht bedankt!

Andere acties

En er zijn meer partijen die pleegzorg onder de aandacht hebben gebracht. Zuyderland heeft drie interviews met medewerkers, die pleegouder zijn, op hun intranet geplaatst. En ook voetbalvereniging FC Kerkrade-West heeft een oproep gedeeld. Heb jij mogelijkheden om pleegzorg op jouw werk, vrijwilligerswerk, sportclub of andere plek onder de aandacht te brengen? Laat het ons gerust weten via pleegzorg@xonar.nl en dan bekijken we samen de mogelijkheden.

Pleegouderontmoetingen

In de afgelopen maanden hebben in diverse gemeenten (Echt-Susteren, Voerendaal, Sittard-Geleen, Brunssum en Vaals) pleegouderontmoetingen plaats gevonden. De vraag die centraal stond tijdens deze avonden was: Hoe gaat het met jou? Want hoe gaat het nou echt met jou? Loop jij ergens tegenaan of heb je het gevoel dat je niet begrepen wordt? De avonden zijn in het leven geroepen door pleegouders, voor pleegouders. Want wie begrijpt jou nou beter dan iemand die hetzelfde doet als jij, namelijk je hart, je gezin en je huis openstellen voor een kind in nood? Onder het genot van koffie of thee en wat lekkers werd er honderduit gekletst over al de ervaringen die je opdoet als pleegouder. Inmiddels kunnen we terug kijken op mooie ontmoetingsavonden en er wordt, gelet op de positieve reacties, al gekeken naar een vervolg. Houd de nieuwsbrief in de gaten voor nieuwe data.

ONGENOEGENS en KLACHTEN

Ook al streeft iedereen altijd naar het beste, toch lopen zaken niet altijd naar tevredenheid van degenen die zorg krijgen van XONAR. Ook in de Pleegzorg is dat het geval. Voor die situaties kent XONAR twee regelingen: de Regeling Ongenoegens en de Klachtenregeling. Die regelingen liggen in het verlengde van elkaar: je kunt pas een klacht indienen nadat de Regeling Ongenoegens is gevolgd. Op die manier worden veel klachten voorkomen.

Regeling Ongenoegens

Indien er sprake is van een ongenoegen, meld je dat bij de betrokken hulpverlener. Indien de klacht op die hulpverlener zelf betrekking heeft, meld je het bij de leidinggevende. Het ongenoegen kan op tal van zaken betrekking hebben. Je hoeft je niet af te vragen of dat wel binnen de regeling valt. Een ongenoegen is een ongenoegen. Een pleegjongere kan zelf een ongenoegen kenbaar maken. Maar ouders, pleegouders of wettelijke vertegenwoordigers kunnen dat ook. Als het contact met de hulpverlener of leidinggevende niet leidt tot een bevredigende oplossing, is de volgende stap dat de manager pleegzorg wordt ingeschakeld. Er volgt dan een bemiddelingsgesprek. Levert dit bemiddelingsgesprek ook niet het gewenste resultaat op, dan volgt het advies om een formele klacht in te dienen. Sommige mensen doen dit ook; anderen laten het erbij. Dat bepaalt iedereen zelf.

Je kunt je overigens in de hele procedure laten bijstaan door een cliëntondersteuner of vertrouwenspersoon. In 2022 is binnen XONAR 26 keer een ongenoegen kenbaar gemaakt, waarvan de helft in het kader van pleegzorg. Het ging daarbij om ongenoegens in de sfeer van procedures, bejegening, wachttijden, inzet en communicatie. In de meeste gevallen is de procedure bevredigend verlopen. In een klein aantal gevallen is een formele klacht ingediend. Binnen de teams van XONAR worden de kenbaar gemaakte ongenoegens besproken, gericht op verbeteringsuggestie of -acties.

Klachtenregeling

De klachtenregeling heeft een meer formeel karakter. Dezelfde personen die een ongenoegen kenbaar kunnen maken, kunnen ook een klacht indienen. Inhoudelijk is er geen verschil, omdat de klacht (als vervolgstap) over hetzelfde onderwerp gaat. Ook in de klachtenprocedure kun je je laten bijstaan.

Een klacht kan op twee manieren worden ingediend: Via e-mail (kccliënten@home.nl) of telefonisch (06 20 45 42 04). Voor de behandeling van klachten beschikt XONAR over een onafhankelijke klachtencommissie. De commissie kan nadere info opvragen en beoordeelt of de klacht in behandeling kan worden genomen c.q. ontvankelijk is. Soms is een klacht te laat ingediend (langer dan een jaar na de gedraging waarop de klacht betrekking heeft) of richt de klacht zich niet op een gedraging van XONAR en is daarmee niet ontvankelijk. Als de klacht ontvankelijk is, volgt een hoorzitting. De commissie velt vervolgens haar oordeel binnen zes weken na de indiening van de klacht. Dit oordeel gaat ook naar de Raad van Bestuur van XONAR. Die geeft binnen een maand aan of het oordeel wordt gedeeld en of er maatregelen worden genomen. Indien de klager het niet eens is met het oordeel, staat de gang naar de rechter open. In 2022 zijn zes klachten behandeld, meestal bestaande uit meerdere aspecten per klacht. De onderwerpen hadden met name betrekking op te laat acteren, gebrek aan objectiviteit en te weinig contact. De meeste klachten zijn ongegrond verklaard. Op bepaalde aspecten van klachten (in totaal zes) was sprake van een gegrondverklaring.

KINDERWENS

Geertje is heel erg duidelijk tijdens de verkering met Jeroen. Ze heeft een grote kinderwens. Met haar vorige partner had ze een IVF traject doorlopen en ze wist dat kinderen krijgen niet vanzelfsprekend zou zijn.

Iedere keer weer een beetje rouwen

Wanneer hun relatie meer vorm krijgt, wordt de kinderwens steeds meer een serieus onderwerp van gesprek. Jeroen: "Geertje heeft me wel moeten overtuigen om samen het IVF traject in te gaan en later net zo met pleegzorg. Niet vanwege onwil, maar ik heb altijd wel de neiging om zaken voor me uit te schuiven. Geertje geeft me dan net dat duwtje dat ik nodig heb." Geertje heeft, zo lang ze zich kan herinneren, de wens gehad om moeder te worden: "Om een kind zich te zien ontwikkelen, dat leek me zo fijn. Toen bleek dat we niet via de natuurlijke weg zwanger konden worden, was dat verdrietig. Dan kom je al snel in een rouwproces terecht. Ook tijdens de IVF behandelingen is het iedere keer weer afwachten en als het niet lukt iedere keer weer een beetje rouwen."

Niet te onderschatten

Tijdens een vakantie kwam het onderwerp pleegzorg ineens bovendrijven. Jeroen daarover: "We hadden nog drie terugplaatsingen maar daarna zou het IVF verhaal eindigen. We waren er toen ook wel klaar mee, want het is een zeer intensief traject. Niet te onderschatten. We spraken over de toekomst." Geertje haakt in: "Ik had wel ooit van pleegzorg gehoord, maar wist er niet veel van." Ze besluiten een informatiepakket op te vragen en lezen op internet over pleegzorg. "De drie terugplaatsingen hebben we in de maanden die volgden nog gedaan, maar meer voor de vorm. Het was toen ook niet meer zo verdrietig, want je houdt er rekening mee dat het niet meer gaat lukken na zoveel pogingen. En wat ook helpt is dat je door het pleegzorgtraject weer een vooruitzicht hebt. Het betekent niet het einde van een kinderwens. Het proces gaat verder."

is er dus opeens een kindje in je huis, dat afhankelijk is van jouw zorg en aandacht. We hadden hier zo lang op gewacht, ook wel gedacht dat het zou kunnen tegenvallen, maar het was nog mooier dan verwacht.”

Goede begeleiding

“We zouden nooit meer anders willen,” weet Geertje zeker. “Maar natuurlijk hebben we wel eens verzucht, waar we aan begonnen zijn. Die babyfase is met momenten best pittig geweest. Samen ‘s avonds stil op de bank zitten en luisteren of hij gaat huilen. Gelukkig konden we met praktische vragen terecht bij de crisis-pleegouders waar hij eerst verbleef. Zij hebben zo veel ervaring met baby’s. Dat was echt heel fijn. Maar ook bij de pleegzorgbegeleider voelen we ons op ons gemak. Die klik is heel erg belangrijk, zeker als je wel eens een moeilijke periode doormaakt. Want ook dat is de realiteit. Zij geeft ons echt het gevoel dat we onszelf mogen zijn. Ze is er niet alleen voor ons pleegkindje, maar ook voor ons.”

Hij heeft nu twee families en we proberen het zo goed mogelijk voor hem te doen.

Geertje en Jeroen realiseren zich maar al te goed dat er ook een keerzijde zit aan hun kinderwens. Waar zij hier door middel van pleegzorg invulling aan konden geven, zijn aan de andere kant een papa en een mama verdrietig, omdat zij niet zelf voor hun kindje mogen zorgen. Jeroen: “Ons pleegzoontje weet heel goed dat er nog een papa en mama zijn. Hun foto’s hangen in de woonkamer, bij zijn speelhoekje en er is regelmatig contact.”

Mooier dan verwacht

Geertje en Jeroen zetten uiteindelijk de stap. Geertje blikt terug op die periode: “Tijdens de STIP (het voorbereidingsprogramma dat aspirant pleegouders bij XONAR volgen, red.) werden we heel goed voorbereid op het pleegouderschap. We hadden twee hele fijne trainers en een warme groep. Ook dit traject heeft ons geholpen bij de verwerking van het niet op natuurlijke wijze vader en moeder kunnen worden, al was ons rouwproces natuurlijk al veel langer gaande. We wisten zelf in het begin niet goed, wat we precies wilden. Maar de STIP trainers leren je goed kennen en schatten samen met je in, wat wel kan en ook wat niet bij je past. Na het voorbereidingsprogramma werd er een match gemaakt. Een klein baby’tje van twee maanden kwam, na een korte kennismakingsfase, bij ons wonen. En dan

Een deurtje dat open gaat

Geertje: “Achteraf gezien zou ik het fijn hebben gevonden als ik zo halverwege het IVF traject al informatie zou hebben gekregen over pleegzorg. Dat een arts zou zeggen ‘begin eens na te denken over andere opties om invulling te geven aan je kinderwens’. Maar dat is voor iedereen natuurlijk anders. Dat is heel persoonlijk. Er werd bijvoorbeeld door mensen in onze omgeving wel gevraagd of we voor adoptie wilden gaan, maar pleegzorg werd niet genoemd. Voor ons zou het in ieder geval goed zijn geweest, als we eerder gehoord hadden over pleegzorg. Het is als een deurtje dat open gaat. Je merkt toch dat pleegzorg nog steeds relatief onbekend is.” Jeroen tenslotte: “Onze omgeving reageert nu heel positief, maar vroegen zich in het begin wel af, waar we aan begonnen. Maar we hebben ook veel steun gekregen. En onze ouders hadden vooral de vraag of het gevoel wel hetzelfde zou zijn voor een pleegkind als voor een ‘eigen’ kleinkind. Maar dat is helemaal goed gekomen! Hij hoort er helemaal bij. Hij heeft nu twee families en we proberen het zo goed mogelijk voor hem te doen. Want hem zien groeien en genieten, dat is het mooiste wat er is.”

Voor Elise...

Begin november 2020 krijgt René zeer slecht nieuws. Zijn partner Elise heeft een bloeding in de hersenstam en het ziet er niet goed uit. Na drie weken tussen hoop en vrees geleefd te hebben overlijdt Elise op 24 november 2020, 37 jaar jong.

Ze laat een pleegzoontje achter. Hij is op dat moment 4 jaar oud. Omdat René in de Randstad werkt en door de week van huis is, ontstaat er door het plotse overlijden van Elise een groot probleem. Elise's zus vangt de eerste maanden het pleegzoontje door de week op, maar dat is geen oplossing voor de lange termijn. De familie komt met een heel bijzondere oplossing. 'Oma' Riekie, de moeder van Elise, komt op weekdagen in het pleeggezin wonen om voor hun pleegzoontje te zorgen. Op die manier kan hij in zijn eigen omgeving blijven en hoeft hij niet naar een ander pleeggezin. De gezinsvoogd gaat akkoord mits oma gescreend wordt als netwerkpleegouder. 'Oma' Riekie wordt officieel pleegoma, met goedkeuring van de ouders van het pleegkindje.

Samen met René en Riekie blikken we terug op deze verdrietige periode, hun rouwproces en hun herinneringen aan Elise. Hoe hebben zij, ondanks alles, de kracht gevonden om deze jongen, die net gehecht was aan zijn pleegmoeder, te helpen?

Kinderwens

Als Elise en René elkaar leren kennen is al snel duidelijk dat Elise een grote kinderwens heeft. René, die al volwassen kinderen uit een eerdere relatie heeft, is gesteriliseerd en kan geen kinderen meer krijgen. Samen kiezen ze voor het pleegouderschap. Riekie: "Elise, of Sies zoals wij haar noemen, wilde altijd al graag voor kinderen zorgen. Ze was gek op kinderen. Ze werkte niet voor niets op een buitenschoolse opvang". René en Elise beseften destijds heel goed dat zorgen voor pleegkinderen tijdelijk kan zijn. Dat kinderen ook weer terug naar huis kunnen gaan. "Maar dan hebben ze wel een beetje van René en Sies meegekregen."

In oktober 2017 komt hun pleegzoontje bij hen wonen. René werkt dan ook al in de Randstad en is alleen tijdens de weekends thuis. Elise bouwt al snel een band op met het kleine mannetje. Riekie: "Die twee waren helemaal op elkaar ingespeeld. Hij hoorde er al heel snel bij. Maar als juf

was ze ook altijd superlief en gek met de kinderen. Schminken, verkleeden, creatief bezig zijn en lekker gek doen, dat was Sies."

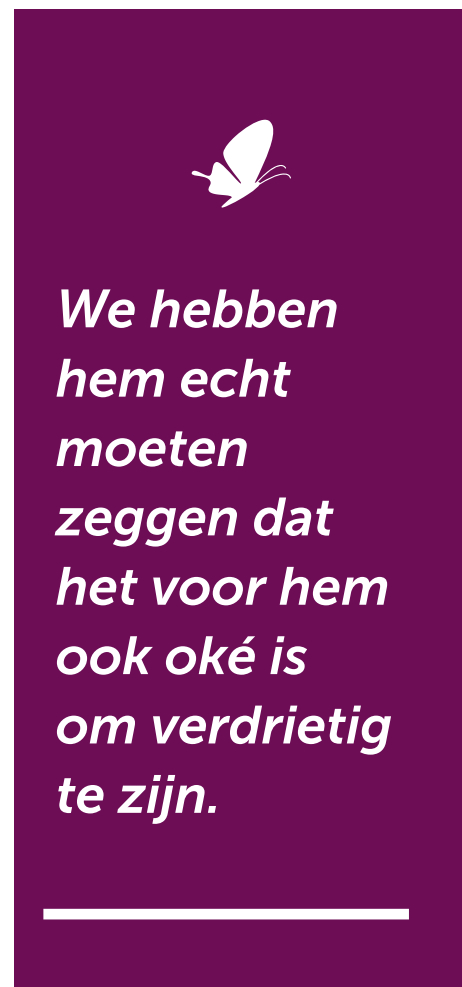
Riekie past iedere donderdag op, als Elise moet werken. "Ik ging daarvoor al iedere woensdag naar hen toe, zodat hij aan me kon wennen en was dan samen met Sies. Hij moest in eerste instantie weinig van me hebben. Waarschijnlijk omdat ik wat kordater ben. Maar we hebben toen wel al een band opgebouwd. En tijdens de weekends was René natuurlijk thuis. Ze hebben veel leuke dingen met hun drieën gedaan. Die band was heel goed." Riekie laat tijdens het gesprek foto's zien uit deze periode. Het plezier straalt ervan af. "Sies was een echte wildebras

met het pleegkindje, lekker druk doen samen. Ikzelf ben veel te bezorgd".

Afscheid nemen

Aan de onbezorgdheid van het pleeggezin komt abrupt een einde, als Elise getroffen wordt door een hersenbloeding. De pleegzoon wordt in de weken die volgen zo goed mogelijk begeleid door René en Riekie. Hij krijgt op zijn niveau uitleg en gaat mee op bezoek naar het ziekenhuis. Riekie: "Hij vond dat op een gegeven moment niet meer fijn. Hij kreeg geen reactie van Sies, wat hij natuurlijk niet gewend was. Dat vond hij eng. We hebben hem toen ook niet meer meegenomen."

René: "Na het overlijden van Sies hebben we hem wel weer intensief betrokken

We hebben hem echt moeten zeggen dat het voor hem ook oké is om verdrietig te zijn.

bij het afscheid nemen. Net zoals het dochttertje van Sies haar zus. Kinderen gaan hier op hun eigen manier mee om en geven zelf ook goed aan wat ze wel en niet willen."

Riekie vertelt: "Tijdens het afscheid werd het liedje 'Baby Shark' gespeeld, want dat was hun liedje. Ook hebben de kinderen de kist versierd, geheel passend bij de creativiteit die Sies had".

Vlinders

"Hij had de neiging om mij te troosten in de periode die volgde", aldus René. "Dat hoort natuurlijk niet. We hebben hem echt moeten zeggen dat het voor hem ook oké is om verdrietig te zijn en dat hij niet voor ons hoeft te zorgen". Riekie: "Hij mag ook best zien dat volwassenen

Ik heb geleerd dat veel praten helpt, in een hoekje gaan zitten lost niets op.

verdriet hebben. Dat kun en moet je ook niet wegduwen. En ook nu moet ik wel eens huilen, als we over Sies praten. Hij zegt dan dat ik niet moet huilen, maar ik leg het dan naar hem terug en vertel hem dat hij best mag huilen. Zeker in het begin leek hij zo over het overlijden van zijn pleegmama te stappen. Wat hij toen zei zal ik nooit vergeten: 'Ik huil de hele dag in mijn hoofdje.' Hij heeft echt moeten leren om met het verlies om te gaan. Voor hem zijn vlinders heel speciaal. Hij gelooft dat Elise er is, als hij een vlindertje ziet. Dat geeft hem houvast. Ik kijk ook graag foto's en filmpjes met hem samen. Zo houden we de herinnering levend. En we gaan samen wel eens een kaarsje branden voor Elise. Het leven wordt nooit meer hetzelfde, maar je gaat door. Je hebt geen keuze. Ieder verwerkt het op zijn eigen manier. Ik heb geleerd dat veel praten helpt, in een hoekje gaan zitten lost niets op."

Oplossing

René moet op een bepaald moment weer aan het werk. Vanwege zijn werk in de Randstad is dat problematisch. Elise's zus heeft een hele tijd ingesprongen, maar heeft zelf ook een gezin en voor het pleegkind was het onrustig om door de week op de ene plek te wonen en de weekends weer bij René thuis te zijn. Samen bedenken ze een oplossing die rust brengt voor het jongetje. Riekie verblijft nu van zondagavond tot donderdagavond in het huis van Elise en René en is er dan voor het kind als René werken is. Een oplossing die nu al twee jaar stand houdt. René: "Het is niet altijd gemakkelijk geweest. De eerste maanden hebben we echt samen onze weg hierin moeten zoeken. Riekie: "Ik heb in die tijd ook echt wel eens op het punt gestaan om te stoppen. René en ik zijn wat opvoeden betreft heel verschillend. Hij was gewend dat Sies de opvoeding deed en dat hij aansloot tijdens de weekends. Hij is ook veel toegeeflijker. Dan kon door de week weer opnieuw beginnen. Maar daar is het mannetje niet mee geholpen. Maar nu hebben we samen onze weg gevonden". René geeft aan: "Voordat ik wegga en als ik terug kom eten we altijd samen. Zo hebben we gelijk een goed overdrachtsmoment. En ik ben natuurlijk door de week wel goed bereikbaar. We zitten inmiddels meer op één lijn". Voor Riekie is het nu geen moeite meer om meer dan de helft van de week niet in haar eigen huis te zijn. Ze heeft haar draai gevonden. Riekie: "Ik sluit ook aan bij de overleggen en heb ook contacten met de ouders. Eigenlijk alles wat een pleegouder doet, dat doen René en ik nu samen".

Toekomst

Hoe de toekomst loopt, weet niemand. Dat is wel een levensles die Riekie en René hebben geleerd. Alles kan zomaar ineens anders zijn. Riekie: "Ik kijk in ieder geval vol goede moed en vertrouwen naar de toekomst. Je kunt niet veranderen wat er gebeurd is. Het is wat het is en daar maken we het beste van". "Alles voor het mannetje!" zo besluit René.

Afscheid met aandacht

Een kind wordt niet in een pleeggezin geboren. Het komt er vanuit een heel ander gezin, namelijk dat van zijn ouders. Pleegouders springen in als de eigen ouders hun kind tijdelijk niet kunnen verzorgen en opvoeden. In dat geval wordt het kind gelukkig niet aan zijn lot overgelaten, maar geven andere ouders het een plaats in hun gezin en in hun hart. Het kind mag wonen in het pleeggezin en tegelijk heeft het nog zijn eigen ouders. Dit gaat niet altijd zonder slag of stoot. Er wordt afscheid genomen, opgenomen, gewend en ontwend, gehecht en onthecht. Dit geldt voor alle partijen. Het kind neemt voor de dagelijkse gang van zaken afscheid van zijn ouders en zijn ouders ook van hem. Dit geldt ook voor broertjes en zusjes. Het pleeggezin krijgt een kind erbij en komt daarmee in een overgangsfase. Overal is beweging en overal wordt aangepast aan de nieuwe situatie en afscheid genomen van hoe het daarvoor allemaal was. Iedereen komt in een nieuwe situatie terecht, kijkt daar naar uit én ziet er tegenop.

Tijdelijke plaats

Als een kind in een pleeggezin komt, vindt het daar tijdelijk zijn plaats. Zijn ouders, zijn pleeggezin en het pleegkind zelf wennen aan de nieuwe situatie en ze hechten zich aan elkaar. Er ontstaan banden. Die banden zijn elastisch en veren mee met het leven, waarin blijheid, gerustheid en ook irritaties voorkomen. Naarmate de banden veerkrachtiger zijn kunnen ze meer aan.

Onverhoopt afscheid

Soms loopt de pleegzorgplaatsing niet goed en wordt er eerder afscheid van elkaar genomen dan voorzien. Hoe neem

je dan met aandacht afscheid? Want, ook al zit er opluchting bij, een afscheid is vaak verdrietig. Afscheid nemen betekent de banden losser maken of ze zelfs verbreken; liefst zonder er extra kleerscheuren bij op te lopen. Afscheid nemen met aandacht is afhechten, opruimen om daarna zonder wrok en losse rafels elkaar in de ogen te kunnen kijken. Dat betekent, dat er geen gêne of schaamte meer is en dat je elkaar toevallig ergens tegen kunt komen zonder een straatje om te hoeven lopen. Het pleeggezin, het pleegkind en zijn ouders hebben tijdelijk een stukje van hun levenslijn samen opgelopen. Helaas is de levenslijn van een pleegkind er soms eentje met onderbrekingen en onbekende stukken. Het levensboek van pleegzorg helpt om die lijn te kunnen tekenen.

Zonder kleerscheuren

Maar nu dat afscheid. Vaak worden daarbij de textieltermen 'zonder kleerscheuren' en 'afhechten' gebruikt. Het helpt soms om een beeldspraak van stof of lapjes te gebruiken om het proces van hechten en afhechten te kunnen weergeven. Als het pleeggezin als het ware van tricot-stof zou zijn en er komt een kind wonen, dat van huis uit van katoen is, dan weet je al dat het niet zo gemakkelijk is om van tricot en katoen een samenhangend geheel te maken. Het vereist inzicht in de eigenschappen van de stoffen, zoals de rekbaarheid, om dat mooi aan elkaar te hechten. De tricot geeft mee en kan zich gemakkelijk aanpassen, maar katoen is niet zo soepel. Als je vanuit verschillende achtergronden bij elkaar gaat wonen vereist dat aanpassing. Dat geldt voor elke relatie. Bij een pleegkind is dat nog lastiger, omdat het jong is en het in zijn eentje uit zijn familie en zijn geschiedenis in een bestaand gezin komt, dat de banden al lang gevormd heeft. Het 'tricot gezin' neemt dus een 'katoenen kind' op. Logisch dat je dat niet onzichtbaar aan elkaar kunt naaien. Maar misschien

*Het 'tricot gezin'
neemt dus een
'katoenen kind' op.*

kunnen met een flexibele steek toch nieuwe banden gevormd worden. Terug naar het afscheid. Men gaat uit elkaar. Men laat elkaar los. En dat liefst zonder kleerscheuren, zonder dat er rafels vast blijven zitten en zonder dat er met geweld gescheurd wordt. De naden worden voorzichtig losgetornd, de randen worden netjes omgezoomd en ieder kan zijn eigen weg gaan.

Afhechten

De rafels zijn in dit geval gevoelens van teleurstelling, boosheid en wrok. De plaatsing werkt niet meer. Iedereen is boos en verdrietig. Men doet elkaar pijn, het schrijnt, er komen irritaties en het is moeilijk om elkaar open aan te kijken. Bij een afscheid met aandacht mogen dit soort rafels zichtbaar worden, zodat ze afgehecht kunnen worden. Wat hadden het kind en zijn ouders gehoopt en verwacht? Waarin is het pleeggezin teleurgesteld? Wat hadden ze achteraf anders willen doen? Waar heeft iedereen spijt van? Dergelijke vragen mogen aan het licht komen. Als ze uitgesproken worden, kun je de pijn misschien verminderen door ervan te leren.

Positieve insteek

Naast teleurstelling is het van belang om de positieve dingen van deze plaatsing te erkennen. Er kan naar elkaar uitgesproken worden dat dit gezin een kind heeft willen opnemen, dat zijn ouders hun kind aan de zorg van een ander gezin hebben toevertrouwd en dat het knap is dat het kind in dit gezin plaats heeft willen nemen. Daarna kan voor de toekomst de vraag gesteld worden: Wat zou ik nu anders doen en wat heb ik ervan geleerd? Maar ook mag aan de oppervlakte komen, wat het pleeggezin zo leuk vond aan dit kind en wat dit kind fijn heeft gevonden bij deze familie. Misschien wil het kind vaker tricotachtige mensen in zijn leven ontmoeten. Het heeft zijn eigen katoenachtige eigenschappen beter leren kennen en weet nu, dat het fijn is om een beetje te leren meegeven.

Aandacht

Misschien heeft het pleeggezin geleerd, dat hun tricot flexibel is, maar dat de rek ervan slijt en het een beetje katoenig kan worden. De tricot pleegouders en de katoenen ouders snappen elkaar beter. Het wederzijds respect en de wederzijdse nieuwsgierigheid naar hoe men elkaar heeft leren

Machteld Gudde is als orthopedagoog en gz psycholoog in het geheel 28 jaar werkzaam geweest bij Stichting St. Jozef Margraten en -na de overname- bij XONAR. Zij was betrokken bij de implementatie van Prima Pleegzorg, destijds een nieuwe methodiek met een eigen visie. Inmiddels is zij met pensioen, maar nog steeds bij de hulpverlening betrokken; tegenwoordig vooral als supervisor.

kennen draagt ertoe bij om zonder kleerscheuren op deze pleegzorgplaatsing terug te kijken. Dit stukje levenslijn, dat ouders, pleegouders en kinderen samen doorgemaakt hebben, heeft dus een verleden, een heden en een toekomst. Er wordt teruggekeken naar de verwachtingen en de teleurstellingen. Hier en nu wordt besloten om de pleegzorgplaatsing te verbreken. Er wordt met aandacht afscheid genomen. Er is dus zowel aandacht voor de verwachtingen en de teleurstellingen als de erkenning van de bedoelingen. Er wordt uitgesproken wat fijn was. Door deze ervaringen en gevoelens een plaats te geven en zo de rafels af te hechten voelt de toekomst vrij. Men kan elkaar in de ogen blijven kijken en iedereen kan zonder kleerscheuren zijn levensweg vervolgen.

Begeleiders

Niet alleen voor pleeggezin, ouders en kinderen kan het helpen om de rafels te tonen. Ook pleegzorgbegeleiders kunnen last hebben van gêne, waardoor zij de verschillende betrokken

mensen niet goed in de ogen kunnen kijken. Soms vinden zij het heel moeilijk en gênant om aan een kind, soms nog maar een baby, uit te leggen dat het hier weg moet en dat er naar een andere plaats gezocht wordt. Soms voelen zij zich verdrietig en gefrustreerd over hoe de zaken lopen. Zij zijn net zo goed betrokken in deze processen. Het is soms verleidelijk om vooral aan de praktische gang van zaken aandacht te besteden en voorbij te gaan aan de schaamte over wat er gebeurd is of gaat gebeuren. Er is werk voor de pleegzorgbegeleider om uit te zoeken, waar het wringt en hoe je daarmee om kunt gaan. Ook al zijn de omstandigheden droevig en beschamend, het is van belang zonder vertroebelde blik te kunnen kijken. Schaamte vertroebelt. Verdriet mag er zijn. Bij alle betrokkenen. Afscheid heeft aandacht nodig!

Op zoek naar een geschikte match

Ondanks de inzet van alle pleegouders hebben we nog steeds een tekort aan pleeggezinnen. Er zijn momenteel tien kinderen, waar we een plekje voor zoeken, maar geen geschikte match voor kunnen maken. Dit betreffen zowel voltijd- als deeltijd aanvragen. We merken dat voor veel mensen pleegzorg en de diverse mogelijkheden die er zijn om iets voor een kind te kunnen betekenen nog steeds onbekend zijn.

Mensen die geïnteresseerd zijn in pleegzorg kunnen vrijblijvend contact met ons opnemen via pleegzorg@xonar.nl.

We gaan graag met ze in gesprek.

Oproep

Vanuit pleegzorg en specifiek team VSM willen we daarom aan alle pleegouders vragen of zij hun netwerk (school van de kinderen, sportclub, familie, buurt enzovoort) eens willen nalopen en pleegzorg onder de aandacht willen brengen bij mogelijke pleeggezinnen.

Geertje is illustrator, vormgever, schrijfster én pleegmoeder. Ze schreef tussen 2019 en 2022 maandelijks een column voor XONAR over haar belevenissen als pleegmoeder. In deze Xpeditie neemt ze ons weer mee in haar ervaringen met 'Harrie'.

EEN CADEAU

*Een bloempje van mij
Een bloempje voor jou
Zo vertelt mijn hartje
Hoeveel ik van je hou*

Dat staat er op het pakje. Een plat cadeautje, het papier is roze en versierd met rozen. Hij wil het me woensdag al geven, als ik hem ophaal bij de kinderopvang. "Zullen we het openmaken? Wat zal er in zitten? Ik denk een auto, wat denk jij?" Juffie probeert hem te herinneren aan het knutselwerkje dat ze die middag samen gemaakt hebben. "Weet je nog wel Harrie, zondag pas!" Oh ja, dan weet hij het weer, zondag pas. Als we naar de auto lopen vraagt hij "is het nu zondag mama?"

Ja; hij noemt me mama. Hij woont al vanaf heel jonge leeftijd bij ons en het contact met zijn eigen ouders is gering, daarom stond de voogd er destijds op dat Harrie ons van meet af aan 'papa en mama' zou noemen. Maar rond Moederdag is dat altijd een beetje wrang. Zo'n cadeautje bijvoorbeeld. Moet ik dat opsturen naar zijn moeder? Maar ja, hoe sneu is dat voor het ventje? Als ik het roze pakje nu op de post doe, dan pak ik het hem af, zo voelt het. Hij wil het zo graag aan mij geven, niet aan een brievenbus. Ik besluit thuis gewoon nóg een Moederdagcadeau te maken, eentje waarbij ik steeds benadruk dat dat voor zijn echte mama is. We pakken haar foto's erbij, en hij plakt, tekent en knutselt een mooie kaart.

Die zondag lig ik in bed te wachten. Beneden hoor ik gestommel en gelach uit de keuken, waar mijn vriend en de peuter blijkbaar een ontbijt voorbereiden. Toevallig heb ik die week een artikel voor de krant geschreven over pleegmoeders, speciaal voor Moederdag. Een interview met twee oersterke vrouwen die ik bewonder. Het was een cadeautje om hun verhaal te mogen vertellen. Ik check mijn telefoon om te zien of het artikel al online staat. Ah inderdaad, het is ook al gedeeld via Facebook. Ik klik de reacties open.

De eerste paar opmerkingen zijn aardig. Iemand die zelf een pleegkind in huis heeft gehad. Een bemoedigend "Goed dat jullie er zijn, mooi werk." En dan reageert

een vrouw die zegt dat ze dat ook wel zou willen doen, pleegzorg, maar dat haar huis te klein is. Dat lijkt een prima reactie, maar ze gaat verder met de opmerking dat overigens niet ieder pleeggezin juist is. Want er zijn er ook die "doen het enkel voor de centen. Want het levert behoorlijk wat centen op".

Ik word er meteen een beetje kriegel van. Iedere pleegouder weet tenslotte dat pleegzorg ondanks de vergoeding heus geen goudmijn is. Gelukkig zijn er anderen die deze vrouw meteen van repliek dienen. Maar nu voelt ze zich aangevallen. "Ik ben toch niet verantwoordelijk voor de onverantwoordelijke 'ouders' die hun kind dumpen, mishandelen of wat dan ook" schrijft ze. "Ik bepaal altijd nog zelf of ik een afdankertje in huis wil nemen."

Het woord landt als een loodzware steen in mijn maag. Afdankertje. Nog nooit in al die tijd is het bij me opgekomen om een pleegkind zó te beschouwen. Het slaat ook nergens op. Onze Harrie is nooit afgedankt, hij was hartstikke welkom, eerst bij zijn eigen ouders, toen bij de crisispleegouders en nu bij ons. Ik leg snel mijn telefoon weg, en vervloek dat stomme Facebook.

Dan gaat de slaapkamerdeur open. Het roze pakje wordt me enthousiast toegestopt. "En we hebben kersantjes en aardbeien! Maar je moet eerst je cadeautje openmaken. Er zit een stuk karton in. Of nee, ik denk dat er een autootje inzit. Of een robot hondje die 'waf waf' doet, mag ik er dan ook mee spelen als er een robothondje in zit?"

"Een bloempje van mij..." begin ik.

Hij kijkt me verrukt aan en zegt dan het hele versje achterelkaar op, een paar prachtige versprekingen daargelaten. En tot slot geeft hij me een zoen. Dat hoort er blijkbaar bij.

In het pakje zit een bloem van papier, geplakt op karton. "Vind je het jammer dat het geen auto is mama?" informeert de peuter bezorgd, terwijl hij zijn neus in de envelop van rozenpapier steekt om te zien of dit écht alles is.

Nee, ik vind het niet jammer. Wát een cadeau.

Rouw en verlies

door Inge Kubben

rouwbegeleider en verliesconsulent in opleiding

Op het moment dat je in staat bent je te hechten aan een ander, ben je ook in staat te rouwen wanneer de ander er niet meer is. Rouw is de prijs die je betaalt voor verbinding.

In het leven hebben we te maken met mooie, minder mooie en soms ook traumatische gebeurtenissen. Deze gebeurtenissen kunnen te maken hebben met de verliezen die je in je leven meemaakt; verlies door het overlijden van dierbare mensen in je leven, maar ook verlies door o.a. echtscheiding, verhuizing, kinderloosheid, adoptie, uithuisplaatsing of door ziekte. We krijgen hierdoor, vaker dan we wellicht denken, te maken met rouw door kinderen of volwassenen. Maar wat weten we nu over rouw en zijn er verschillen tussen het rouwen van kinderen en volwassenen?

Wat is rouw?

De verliezen die je meemaakt en de manier waarop je met het verlies omgaat is voor iedereen uniek. Na een verlies heb je te maken met een wereld die doorgaat en jij die stil staat. Het verlies is niet te meten of te wegen. Rouw is in feite een overgangperiode vanaf het moment van het verlies tot het nieuwe begin van een toekomst. Het leven verandert en daarvoor heb je je verlies te nemen, vast te pakken en het leven, inclusief deze ervaring, weer op te bouwen. In het begin valt de pijn samen met je identiteit. Door het verlies aan te kijken, door te rouwen, integreer je de verliesgebeurtenis

in je identiteit. Daarmee is de pijn niet weg, maar vallen ze niet meer samen. De pijn is niet meer altijd zichtbaar en voelbaar, maar is wel in je nieuwe identiteit aanwezig. Het wordt een deel van jezelf. Je zult het verlies met je meedragen en zo het leven verder oppakken. Er wordt nog vaak gesproken over het verwerken van verlies of dat je verlies een plek moet geven. Bij het verwerken van verlies insinueer je dat er een eindpunt aan de rouw komt; dat er op enig moment geen verdriet en rouw meer is. Het is veel belangrijker om te spreken over het verweven van verlies, omdat je het verlies meeneemt in je leven en het verlies in de loop van je leven soms nog hardnekkig de kop kan opsteken wanneer het aangeraakt wordt; soms door een geur, een muziekfragment, iemand die een bepaalde gelijkenis vertoont, een gebeurtenis, een opmerking.

Oude en nieuwe kijk op rouw

Lange tijd werd gedacht dat de rouw zich liet vangen in fasen of stadia. Men dacht dat na verloop van tijd het leven weer op dezelfde manier opgepakt kon worden als voor het verlies. Er werd gedacht dat het verlies ondergaan moest worden en gevoelens geuit. Het ontkennen, vermijden of onderdrukken van gevoelens zou niet goed zijn en leiden tot een ongezond rouwproces. Deze aannames kunnen ervoor zorgen dat rouwenden gaan twijfelen aan zichzelf en zich gaan afvragen of het wel normaal is wat ze voelen en ervaren. Na een ingrijpend verlies is het leven definitief anders geworden. Het heeft geen nut om energie te steken in het ervoor zorgen dat alles weer wordt zoals het was. Het is belangrijker om na te gaan op welke wijze er het

beste omgegaan kan worden met de veranderingen. Het hoeft niet afgerond of opgelost te worden maar moet wel opgenomen worden in de identiteit, in het levensboek.

Volwassenen en kinderen

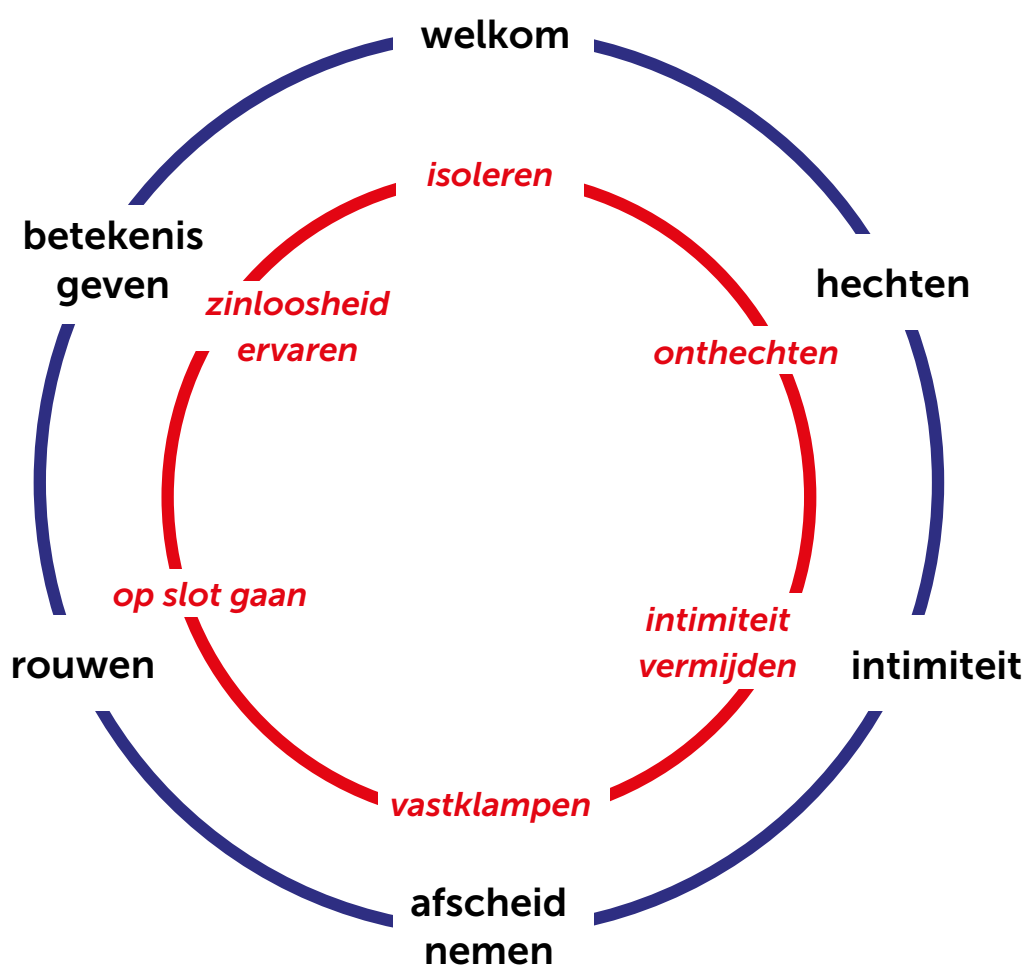
Hoewel er veel overeenkomsten zijn in het rouwen van kinderen en volwassenen, zijn er ook verschillen. Die hebben met name te maken met het feit dat kinderen nog volop aan het ontwikkelen zijn en nog niet de levenservaring van volwassenen hebben. Rouw heeft zijn weerslag op de psychische ontwikkeling; het denken, het voelen, het gedrag, hun ervaring en hun afhankelijkheid van de volwassenen om hen heen. Een volwassene heeft zijn psychische ontwikkeling grotendeels doorlopen en kan zich permitteren een soort pauze te nemen om te rouwen. Kinderen zitten echter midden in hun psychische en emotionele ontwikkeling en kunnen daarmee niet stoppen of een pauze inlassen om te rouwen. Dan moet én het rouwen én de psychische groei tegelijkertijd plaatsvinden. Dit is een zware en verwarrende opgave, waarbij één van de twee in de knel kan komen.

Gedragsveranderingen

Na een verlies kunnen kinderen (tijdelijk) gedragsveranderingen laten zien. Soms vertonen ze een kortdurende terugval in hun ontwikkeling. Ze gaan dan bijvoorbeeld weer bedplassen of zijn veel vaker boos dan voorheen. Andere kinderen worden bang of gaan piekeren. De gedrags- en emotionele veranderingen kunnen een reactie zijn op de extreme ontregeling die ze ervaren. Het kan ook functioneel zijn. Negatief gedrag is dan een manier om aandacht te krijgen.

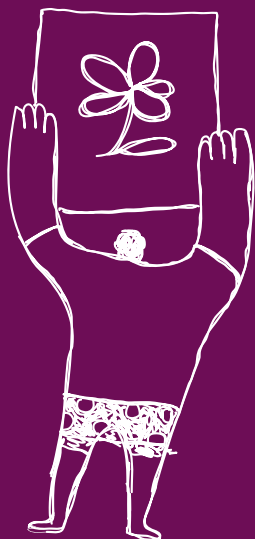
Verliescirkel

De verliescirkel is een hulpmiddel om de verschillende stadia van rouw aan te geven. De buitenste cirkel laat zien welke stappen je kunt doorlopen, als je een veilige hechting hebt doorlopen. De binnenste cirkel laat zien hoe je in het rouwproces vast kunt lopen.

Feitjes

- Kinderen kunnen denken dat zij schuld hebben aan de dood, bijvoorbeeld omdat ze iets naars gezegd, gedacht of gedaan hebben;
- De eerste en meest basale reacties bij rouw zijn vooral merkbaar in het lichaam: trillen, rillingen, slaap- en eetproblemen, diarree, obstipatie, verlies van energie, verlies van weerstand, spierspanning, stressklachten, vermoeidheid of klachten die vergelijkbaar zijn met de klachten die de overledene had;
- Uit onderzoek blijkt er een verschil te zijn tussen jongens en meisjes in het omgaan met rouw; meisjes hebben meer last van angst, depressieve klachten en slaapproblemen dan jongens;
- Kinderen nemen uitspraken letterlijk: als papa zomaar in een sterretje kan veranderen dan zou dat bij mij ook kunnen gebeuren;
- Kinderen drukken zich niet alleen uit door middel van taal, maar vaak ook door tekeningen en spel;
- Woede, wrok en wraak zijn de manier om bij rouw weg te blijven; zolang kinderen hiermee bezig zijn, wordt het verdriet weggedrukt.

Tips

- Hoewel kinderen nog niet zelfstandig beslissingen kunnen en mogen nemen, is het uitermate belangrijk dat volwassenen hen serieus nemen en dat ze worden gehoord;
- Met behulp van de verliescirkel kunnen jongeren meer zicht krijgen in de wijze waarop ze bezig zijn met hun verlies;
- Jongeren hebben het nodig geïnformeerd te worden over de situatie rondom het verlies; openheid en betrokkenheid is van belang;
- Het is voor jongeren waardevol wanneer ze iets tastbaars krijgen van degene die is overleden;
- Wees bewust dat de binnenkant van het kind er anders eruit ziet dan de buitenkant; door bijvoorbeeld een doosje te beschilderen kun je makkelijk over de binnen- en buitenkant van elkaar in gesprek gaan;
- Jongeren houden verbinding door subtiele aandacht; oog hebben voor de moeilijke momenten, een extra schouderklopje, extra aandacht.

Bronnen:

Een rugzak vol verdriet (Riet Fiddelaers-Jaspers)
Rouw bij kinderen en jongeren (Mariken Spuij)

ELKE TEGENSLAG MAAKT JE STERKER

“Omdat wij vroeger een pleegkind in huis hadden, was het voor mij vanzelfsprekend dit ook te doen. Alleen moest ik nog even mijn man Hub overtuigen,” aldus Hilly Kicken uit Ubachsberg. “Gelukkig zei Hub meteen ja.” Beiden wilden graag een groot gezin. En zo geschiedde.

Als ik de woonkamer van Hilly (63) en Hub (64) inloop, zitten Monja en Keisha aan de tafel te babbelen. De geur van koffie komt me tegemoet. Een gezellig tafereel. Hilly en Hub krijgen 38 jaar geleden hun (biologische) zoon Maykel. Ze zijn dolgelukkig. Niet lang daarna nemen ze een ‘vakantiekindje’ in huis. Dit bevalt zo goed, dat ze besluiten zich aan te melden voor de STIP-cursus bij XONAR. Hun eerste voltijds pleegkind is Monja, toen 3 en nu 31 jaar oud. Hilly: “Ik herinner me nog

heel goed wat Monja zei toen we haar haar kamertje hadden laten zien, ze zei ‘hier kan ik toch niet slapen in die rotzooi!’”. Hilly, Hub, Monja en Keisha lachen hier hartelijk om. “Het was voor ons echt een ontdekkingsstocht. We kwamen er al snel achter dat als een kind thuis geen warm nest heeft, het contact en verbinding maken een stuk lastiger is. Maar toch was het vooral leuk. En Monja en Maykel konden het heel goed met elkaar vinden.”

Ze zeiden 'jullie zijn kinderen, leef je uit!'

Als ik Monja vraag welke herinnering het meest is blijven hangen, zegt ze dat dat haar communie is. "Er was veel bezoek en een groot feest en dat allemaal speciaal voor mij. Bij mijn geboorte-ouders heb ik me nooit zo speciaal gevoeld." Monja geeft aan een fijne jeugd gekend te hebben bij Hilly en Hub. Om de kinderen te leren zelfstandig te worden, krijgen ze vanaf hun twaalfde kleedgeld. In het begin houdt Hilly de uitgaves bij. En op is op! Ook moeten ze hun eigen kamer netjes houden en een huishoudelijke taak doen. Bovendien heeft iedereen een eigen kookdag. Dus zelf beslissen wat te koken, zelf bereiden en ook zelf de keuken weer opruimen. Dit is een goede leerschool. "We hebben de kinderen altijd voorgehouden dat volwassen en zelfstandig worden met vallen en opstaan gebeurt en dat ze altijd bij ons aan kunnen kloppen," zo kijkt Hilly terug. Elk pleegkind dat het nodig heeft, krijgt ook een curator, bewindvoerder of mentor toegewezen.

Als Monja op haar zeventiende klaar denkt te zijn om zelfstandig te gaan wonen, gaat ze eerst twee jaar in het appartement wonen dat in de tuin van de familie Kicken staat. Daar leert ze hoe het is om zelfstandig te zijn. En Hilly en Hub kunnen een oogje in het zeil houden. Dat is ook wel nodig want Monja heeft geen overzicht, vooral niet over haar financiën. Monja: "Ik vond het geweldig. Die vrijheid beviel me heel goed en ik vond het fijn dat papa en mama toch dichtbij waren." Inmiddels woont ze, samen met haar zoontje Levi van 4, in een woning om de hoek bij haar pleegouders. En het gaat goed met haar. Ze ziet hen bijna dagelijks.

Keisha (24) is het tweede kind dat Hilly en Hub in huis nemen. Ze is dan 7 jaar oud. Keisha vertelt dat ze zich nog heel goed de eerste ontmoeting kan herinneren. Haar toekomstige pleegouders kwamen op bezoek bij haar toenmalige thuis en zij zat stilletjes te kleuren, onder de indruk van die reus van een Maykel. Toen Monja met haar ging spelen, was het ijs gebroken. Monja en Keisha worden heel close. Keisha: "Ik vond het altijd leuk om papa en mama te helpen met klussen. Ik weet ook nog dat we een keer een ruit kapot hebben gegooid met een sneeuwballengevecht. Papa en mama werden niet eens boos. Ze zeiden 'jullie zijn kinderen, leef je uit!'. Nou dat is geweldig, toch?" Ook Keisha gaat eerst in het appartement wonen, voordat ze echt het huis uit gaat. Het bevalt goed, maar tijd voor koken heeft ze niet echt. Daarom eet ze elke dag bij haar ouders. Wat Keisha ook lastig vindt, is dat ze rommelig is en daar zelf last van heeft. Nu ze samen met haar vriend in Sittard woont, pakt ze dat anders aan en dat gaat inmiddels prima.

Hilly en Hub vertellen dat het altijd gezellig druk is bij hun in huis, vooral met de feestdagen. Als alle kinderen met aanhang er zijn, zijn ze met 20 personen. Want naast Monja en Keisha, zijn ook Brayn, Sabrina en Monica hun pleegkinderen. En af en toe komen er ook nog kinderen die vanuit crisispleegzorg geplaatst worden. Allemaal hebben ze hun warme nest gevonden bij Hilly en Hub. Als ik ze vraag wat hun geheim is, zeggen ze: "Het is vooral heel erg leuk om met kinderen bezig te zijn. En als er iets aan de hand is, dealen we daar gewoon mee. Elke tegenslag maakt je sterker!

De omgang met pubers is uitdagend. Het is vooral belangrijk om eerlijk te zijn en ze voor vol aan te zien. En als het met een kind even niet lekker loopt, zijn er altijd nog andere kinderen die dan zorgen voor een positief tegenwicht. En natuurlijk is de steun vanuit XONAR en de persoonlijke begeleiders heel waardevol. Als de tijd rijp is, moet je ze loslaten. Dat is niet leuk, maar we moeten door, ook voor de andere kinderen. En als ze je dan bellen of op bezoek komen, is dat geweldig!" Omdat alle kinderen, thuiswonend en uit huis, zo'n hechte band hebben met Hilly en Hub is van echt afscheid nemen geen sprake. Het contact blijft hecht.

Hilly vervolgt: "We zijn trots op al onze kinderen en we hebben ze allemaal hetzelfde behandeld. En ik vind het geweldig dat onze biologisch zoon samen met zijn vriend ook een pleegkind in huis wil nemen." Als ik Keisha vraag waar ze haar ouders vooral dankbaar voor is, zegt ze spontaan: "Ik ben dankbaar dat zij mijn ouders zijn. Ik houd van ze." En daarmee schiet iedereen vol. Prachtig!

Juridische Kenniswijzer voor de jeugdhulp professional

Onlangs is het boek 'Juridische Kenniswijzer voor de jeugdhulp professional' verschenen.

Kennis, kunde en toewijding. Er wordt tegenwoordig veel verwacht van iedereen die in de jeugdzorg werkt en de belangen van de kinderen zijn hierbij groot. Bij die hoge verwachtingen, beperkte capaciteit en een variëteit aan regels is het noodzakelijk om de wettelijke kaders goed te kennen, omdat zorg en recht in het jeugdveld steeds meer samengaan en juridische kennis dus steeds belangrijker wordt. Dit boek draagt bij aan het versterken van deskundigheid op dit terrein. Deze kenniswijzer geeft inzicht in de vaak complexe juridische kanten van het vak. Belangrijke rechtsbegrippen worden toegelicht en de lezer wordt geïnformeerd over uiteenlopende onderwerpen binnen de jeugdzorg. Het boek is een compleet naslagwerk. De onderwerpen zijn op een begrijpelijke wijze uitgelegd en voorzien van tal van voorbeelden. Om het hele aandachtsterrein met betrekking tot jeugdigen te kunnen bedienen hebben negen auteurs hun specialistische kennis gebundeld in dit boek.

Het boek is online bij diverse boekhandels te koop voor de prijs van €49,50 en bestaat uit 506 pagina's.

Agenda

Infoavonden Maastricht

- maandag 4 september 2023
- woensdag 8 november 2023

Tijdstip: 19.30 - 21.30 uur

Locatie: Severenstraat 16 in Maastricht

Infoavonden Heerlen

- dinsdag 3 oktober 2023
- donderdag 14 december 2023

Tijdstip: 19.30 - 21.30 uur

Locatie: Heerlerbaan 142 in Heerlen
6413 GV Heerlen

Ken je iemand die interesse heeft in het pleegouderschap?
Verwijs hem/haar gerust naar de website van XONAR en naar
bovenstaande informatiebijeenkomsten.

Zorgen voor getraumatiseerde kinderen (groepstraining)

Vele pleegouders van XONAR hebben deze training al gevolgd en kijken tevreden terug op de training. Vooral het uitwisselen van ervaringen, in combinatie met de aangeboden leerstof, wordt als zeer zinvol ervaren. De training heeft als doel kennis van trauma te vergroten, zodat pleegouders het gedrag van hun pleegkind beter begrijpen en ze beter met het gedrag van hun pleegkind om kunnen gaan.

Ook dit najaar starten we weer met een groepstraining, waarbij het de bedoeling is dat alle acht bijeenkomsten bijgewoond worden. De data van de bijeenkomsten:

- dinsdag 5 september 2023
- dinsdag 19 september 2023
- dinsdag 10 oktober 2023
- dinsdag 24 oktober 2023
- dinsdag 7 november 2023
- dinsdag 21 november 2023
- dinsdag 28 november 2023
- dinsdag 12 december 2023

Tijdstip: 19.30 - 21.30 uur

Locatie: Severenstraat 16 in Maastricht

De training gaat door bij minimaal acht deelnemers. Trainers zijn Edith Deckers en Francien Kurvers.

GRIP (Grootouders in Pleegzorg)

Dit programma is voor grootouders die pleegouder zijn van hun kleinkind. Samen met andere pleeggrootouders gaan we praten over de onderwerpen die daarbij horen.

Ook dit najaar starten we weer met een programma, waarbij het de bedoeling is dat alle zes bijeenkomsten bijgewoond worden. De data van de bijeenkomsten:

- vrijdag 15 september 2023
- vrijdag 13 oktober 2023
- vrijdag 10 november 2023
- vrijdag 8 december 2023
- vrijdag 12 januari 2024
- vrijdag 9 februari 2024, aansluitend gezamenlijke lunch tot 14 uur.

Tijdstip: 9.00 - 13.00 uur

Locatie: Heerlerbaan 142 in Heerlen.

De training gaat door bij minimaal acht (en maximaal twaalf) deelnemers. Trainers zijn Monique van den Broek en Chantal Zelissen.

Waakzaam zorgen voor tieners (groepstraining)

Dit is een training voor pleegouders van tieners. In deze groepstraining gaan we samen op zoek naar wat werkt in de opvoeding van tieners/pubers en hoe je daarbij als pleegouder vanuit verbinding met je kind ook kunt begrenzen. Deze training is gebaseerd op de methodiek 'Waakzame Zorg- Geweldloos Verzet – Nieuwe Autoriteit'.

Ook dit najaar starten we weer met een groepstraining, waarbij het de bedoeling is dat alle vijf bijeenkomsten bijgewoond worden. De data van de bijeenkomsten:

- vrijdag 13 oktober 2023
- vrijdag 27 oktober 2023
- vrijdag 10 november 2023
- vrijdag 24 november 2023
- vrijdag 8 december 2023

Tijdstip: 9.30 - 12.00 uur

Locatie: Severenstraat 16 in Maastricht

De training gaat door bij minimaal acht deelnemers. Trainers zijn Olga Naseman en Rachel Lemlijn.

Meer info en aanmelden

Voor alle trainingen, programma's en bijeenkomsten kan aangemeld worden of meer info verkregen worden via pleegzorg@xonar.nl. Of bel met Rachel Lemlijn: 06 53 82 16 65.

Bereikbaarheid XONAR

Tijdens kantoortijden

Vorbereiding, Screening & Matching

Severenstraat 16
6225 AR Maastricht

Pleegzorg regio Parkstad

Heerlerbaan 142
6419 CH Heerlen

Pleegzorg regio Maastricht Heuvelland

Severenstraat 16
6225 AR Maastricht

Pleegzorg regio Westelijke Mijnstreek

Arendstraat 8
6135 KT Sittard

T. 043 - 604 55 55 / pleegzorg@xonar.nl

Buiten kantoortijden

Bereikbaarheidsdienst

Ontstaat er buiten onze kantooruren een crisissituatie in uw pleeggezin waarbij u een hulpverlener van XONAR wilt raadplegen?

Belt u dan met onze bereikbaarheidsdienst:

T. 043 -604 59 09

Max depot - materialen aanbod XONAR

Voor kostenloze uitleen van baby- en kinderbenodigdheden

Openingstijden:

Dinsdag 09.30 - 14.00 uur

Donderdag 09.30 - 11.30 uur.

Daarbuiten enkel voor crisisplaatsing op afspraak.

Locatie Severenstraat 16 - 6225 AR Maastricht

E-mail pleegzorgdepot@xonar.nl

Telefoon 06 - 30 29 80 30

XONAR zoekt nieuwe pleegouders!

Meer info? www.xonar.nl

